

תפ"ח 35162/10/12 - מדינת ישראל נגד אחלאס אלערג'אן

בבית המשפט המחויז בבאר שבע

תפ"ח 35162-10-12 מדינת ישראל נ' אלערג'אן(עוצר)

בפני כב' השופט חני סלוטקי - אב"ד
כב' השופט מרדכי לוי
כב' השופט אריאל חזק
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עופרה לוי
נגד
אחלאס אלערג'אן
הנאשמה
ע"י ב"כ עו"ד סיל

גזר דין

השופטים ח.סלוטקי וא.חזק:

- הנאשמה הורשעה על פי הודהה במიוחס לה בכתב האישום המתוון. הודהת הנאשמה ניתנה במסגרת הסדר טיעון. כתב האישום המתוון מוכיח לנאשמת שלוש עבירות **רצח**- עבירה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"); עבירה אחת של **ניסiouן לרצח**- עבירה לפי סעיף 305(1) לחוק; עבירה של **פציעה בנסיבות מחמירות**- עבירה לפי סעיף 334 + סעיף 335(א)(1) לחוק+(ב)(2) לחוק.
- על פי הסדר הטיעון, הסכימו הצדדים כי הנאשمة תודה במიוחס לה בכתב האישום המתוון ותורשע במיוחס לה. לענין העונש, הסכימו הצדדים כי בעניינה של הנאשمة מתקיימות הנסיבות המנווית בסעיף 300(א)(2) לחוק המאפשרות לבית המשפט לגזר על הנאשمة עונש שאינו מאסר עולם. כן הוסכם כי המאשימה תטען לעונש ראי של 18 שנות מאסר בפועל מיום המעצר וכן מאסר על תנאי, על פי שיקול דעת בית המשפט. ההגנה חופשית בטיעוניה לעונש.
- בין היתר, הוסכם גם כי הצדדים יהיו רשאים להסתמך בטיעוניהם לעונש על ראיות שהוגשו לבית המשפט במהלך שמייעת הראיות בתיק זה במהלך בירור האשמה.

3. עובדות כתב האישום המתוון בהן הודהה והורשעה הנאשמת הן כדלקמן:

הנאשמת היא אימה של הקטינים עבד אלМОהיימן ליד 2005, מרם ילידת 2007, שאמס ילידת 2010 ודלאל ליד

במועדים הרלוונטיים לכתב האישום התגורהה הנאשמת, יחד עם בעלה וילדיהם בעיר רהט.

בלילה שבין 18.9.12 ל- 19.9.12 הנאשמת דמיינה קול שגרם לה לחסוב שהיא חיבת לרצוח את ילדיה על מנת להצילם מגורל אכזר של אונס והתעללות קשה, ועקב כך החלטה הנאשמת לרצוח את ארבעת ילדיה. **המעשים שיפורטו להלן בוצעו על ידי הנאשמת תוך כדי קבלת הוראות מהקהל הדמיוני אותו שמעה.**

ביום 19.9.12, בשעות הבוקר יצא בעלה של הנאשם מביתו לעבודתו והנאשמת ביקשה מגיסתה- בדר, שתודיעו לרכב ההסעות שמשיע את בתה שאמס למשפחתו כי היא לא תגע היום. הנאשمت נשארה לבד בביתה עם ארבעת ילדיה שישנו במיטותיהם.

בשלב כלשהו, נגשה הנאשمة למטבח והוציאה מהמגירה סכין בעל להב מרובה גודל המשמש לשחיטת כבשים (להלן: **הגרזן**). הנאשמת לקחה מרצפת והניחה אותה ליד המזון שעליו ישנה בתה מרימים בסלון.

הנאשמת נגשה למיטה בה ישן עבד כשהוא שוכב על בטנו, הנאשמת הרימה מעט את ראשו ונישקה אותו. עבד התעורר ושאל את הנאשמת מה היא רוצה. הנאשמת אחזה בידה בגרזן והכתה עם הגרזן בצווארו של עבד. עבד החל לצעק והתכן על חייו והנאשמת כיסתה את פניו בכנית על מנת להשתיקו.

עבד קם ואמר לנאשמת שהוא יתקלח וילך לבית הספר והנאשמת אמרה לו שהוא שילך לבית הספר, אלא לגן עדן ושיא לא רוצה שישאר "בעולם המלוכלן הזה". הנאשמת המשיכה להכות פעם אחר פעם עם הגרזן בצווארו ובגוףו של עבד, בכוונה לגרום למותו, תוך שעבד צעק, עד שנפל ארצתה כשהוא מדםدم דם רב ולאחר זמן מה מת.

הנאשמת השאירה את עבד מתחדרו, הלכה לסalon כשהיא אוחזת את הגרזן בידה, התישבה על כסא ונותרה לשבת זמן מה. לאחר מכן קמה ונגשה לביתה מרימים שישנה בסלון, העירה אותה משנתה והורתה לה לשים את ראהה על שקיית נילון שהביאה. מרימים ביקשה מהנאשמת לתת לה אוכל והניחה את ראהה על השקיית. הנאשמת הכתה עם הגרזן בצווארה של מרימים פעם אחר פעם, בכוונה לגרום למותה, עד שראתה שמרמים מתה ושםה עליה שמיכה.

הנאשמת חזרה לחדרו של עבד, בדקה וראתה שהוא מת. נגשה למטבח, הניחה את הגרזן ונכנסה לחדר המקלחת, התרחזה, החליפה את בגדייה, יצא מהבathroom והסתובבה בקרבת מקום.

הנאשמת שבה אל הבית ונגשה אל שאמס שישנה במיטהה, כשהיא אוחזת בגרזן והכתה את שאמס עם הגרזן בצווארה, מכיה אחת, בכוונה לגרום למותה.

שאמס התעוררה והחלה לצעק כשהיא מסתכלת בפניה של הנאשמת, הנאשמת הפסיקה להכותה והורתה לה להישאר לשכב במיטה.

הנאשמת לקחה שמיכה, קרעה אותה לשתיים כשהיא מתכנתה לחנוך למות את התינוקת דלאל באמצעות פיסה אחת ולתלוות עצמה באמצעות פיסת הבד השנייה.

הנאשמת נגשה והרימה את שאמס הפצואה בזרועותיה, לקחה אותה עימה לסalon ושבה כשהיא אוחזת בה בזרועותיה.

בשלב כלשהו התיינוקת דلال התעוררה משנתה. הנאשמת הניחה את שאםס, ניגשה אל דلال, לkerja אותה וישבה להnick אותה. בשלב כלשהו, שאםס שכל העת דימה, התעלפה או נרדמה.

הנאשمت, שאחזה בדلال, הורידה את המטפחת שעטפה את ראהה, כרכה אותה וסובבה אותה סביב צווארה של דلال וחנקה אותה בחזקה, בכוונה לגרום למותה. לאחר מכן זרקה הנאשمت את דلال הצידה כשלאל צעקה וובכה, והנאשמת יצא מהבית.

הנאשمت ניגשה לבית סבה הנמצא בסמוך לביתה, נכנסה לחדר האמבטיה וניסתה לטלות את עצמה באמצעות השמיכה הקרוועה, על מנת לשים קץ לחייה, אולם לא הצליחה בכך.

אחר לכך שבאה הנאשمت לביתה, בדקה וראתה כי עבד, מרימים ודلال מתים. הנאשمت ניסתהשוב לשים קץ לחייה, על ידי כך שחתכה את צווארה ואת שורשי כפות ידה באמצעות שבר כוס זכוכית. כתוצאה לכך נוצרו פצעים חתך שטחים ושריטות בצווארה ובידיה של הנאשמת.

במהלך, בסביבות השעה 00:13, הלכה הנאשמת לבית הסמוך וביקשה מגיסת אקרם שייתן לה את מכשיר הטלפון על מנת להתקשר, לדבריה לרופאה, כדי לבדוק מה עם בנה.

אקרם נתן לנאשמת את הטלפון והבחן כי על ידה יש דם. לאחר מספר דקות החזרה הנאשמת את הטלפון ושבה לכיוון ביתה. אקרם הבחן כי יש דם על מכשיר הטלפון.

בשלב זה התיישבה הנאשמת מחוץ לביתה כשהיא אוחזת בשאמס הפצואה. בינוין התקשר אקרם לאחواتו - בדר, וביקש ממנו לגשת לבית הנאשמת ולבדק את מצבה. בדר נכנסה לבית הנאשמת, ראתה את המתරחש והחללה לצעוק לעזרה. בעקבות כך הגיעו למקום בני משפחה נוספים שהזעיקו את המשטרת ואת מד"א. בטור הבית התגלו גופותיהם של עבד, מרימים ודلال.

אלארגיין מחמוד - בעלہ של הנאשמת העיד מטעם ההגנה לעניין העונש ואמר כי יש לו אישת טובה, חמודה ויפה וכי הוא רוצה שהיא תהיה בחוץ והוא ימשיכו את חייהם, יגדלו את בתם ויהיו זקנים.

5. טיעוני המאשימה לעונש

המאשימה לא הגישה ראיות לעונש, פרט לאלה שהוגשו במהלך ניהול התיק, כפי שהוסכם בהסדר הטיעון. ב"כ המאשימה הטיעינה כי לנאשמת אין עבר פלילי.

ב"כ המאשימה טענה כי 3 ילדים קטנים מאוד נרצחו באופן אכזרי וילדה רבייעת נצלה בנס, לאחר שgam אותה ניסתה הנאשمت לרצוח באכזריות.

"הפוגע" בילדים במקרה זה, זו אםם. אביהם, שאהב אותם מאוד וכואב מכך את מותם, בחר לתמוך בנאשמת ובבת שנותרה בחיים. בחרה קשה עדמה בפני האב.

הנאשمت ואביהם של הילדים כואבים את מותם של הילדים ואולם, מי שטוען בפני בית המשפט בעניין הרצח, לעניין

העונש ולהחמרה, זו רק המדינה.

ב"כ המאשימה המשיכה וטענה כי אילו אדםزر היה מבצע את העבירות בהן הורשעה הנואשת, ואפיו באותו מצב נפשי, הנואשת הייתה הריאונה לדרוש להחמיר בעונשו של אותו אדם.

המאשימה עתרה להטיל על הנואשת עונש של 18 שנות מאסר בפועל מיום מעצרה.

בנסיבותיו המיעילות של תיק זה, המאשימה לא בקישה פיזיים, לאור בקשתו המפורשת של אביהם של הילדים, שהסביר גם לבת המשפט כי הטלת פיזי על הנואשת ממשמעו, שהוא ישלם פיזי לעצמו.

הנאשת הורשעה במסגרת הסדר טיעון ולאחר שמיעת מרבית הראיות, ברצח בכוונה תחיליה של 3 ילדים הקטנים: מוהין בן 7.5, מרום בת 5.5 ודלאל התינוקת הייתה בת 45 ים בלבד.

כמו כן הורשעה הנואשת בניסיון לרצוח את ביתה שאמס בת שנתיים ורביע ובפציעתה בנסיבות חמימות.

במהלך המשפט, המחלוקת המרכזית בין הצדדים נסבה סביר השאלה האם הנואשת אחראית למעשה.

המאשימה טענה כי הנואשת הייתה אחראית למעשה, על אף העובדה ששמעה קולות פוקדניים במהלך הרצח. מנגד, טענה ההגנה, כי הנואשת חולת נפש ויש לפטור אותה מאחריות פלילית.

הנאשת הודהה באחריותה למעשה הרצח וניסיון הרצח, במסגרת הסדר טיעון, רק לאחר שנשמעו עדויות הפסיכיאטרים השניים וכל החומר הרפואי הרלוונטי הגיע לבית המשפט.

בסעיף 3 לכתב האישום המתוקן הוסף המנייע לרצח - שמיעת הקולות הדמיוניים הפוקדניים.

ב"כ המאשימה התייחסה להסדר הטיעון והטימה כי במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי בנואשת מתקיימות הנסיבות המנוונות בסעיף 300א(א)(2) לחוק, המאפשרות לבית המשפט לגזר על הנואשת עונש שאינו מאסר עולם. כן הוסכם כי המאשימה תעזור לעונש של 18 שנות מאסר בפועל ואילו ההגנה חופשית בטיעונה.

לטענתה, במצב רגיל, המאשימה טוענת למאシリ עולם או לעונשים המתקרבים לכך, גם כאשר מדובר בסעיף 300 א. בוודאי כאשר מדובר במספר מעשי רצח.

לטענתה, בעניינו מתבקש בית המשפט לקבוע עמדת הלויקת בחשבון את אותו ליקוי נפשי שגרם לנואשת לעשות את המעשה.

המאשימה בקישה בית המשפט שלא להקל עם הנואשת מעבר לכך ופירטה בקשה באוצרות מעשי הרצח, מעשים שתוכננו מראש, הכנת כלי משחית - גראן ומרצתת כדי לוודא שהילדים יموתו. מעשי הרצח שביצעה הנואשת נמשכו כ- 4 שעות, לא היה מדובר באירוע אימפולטיבי שנמשך כ- 10 דקות. הילדים התחננו על החים שלהם, הילדים סבלו והדברים עולמים מכתב האישום.

ב"כ המאשימה טענה כי מהודעות הנואשת במשפטה וכן מעדותה בבית המשפט עולה כי הנואשת הייתה מודעת כל הזמן למשיים שלה ולפסול במעשה.

המאשימה הוסיפה כי הסיבה שהוסכם על תחולתו של סעיף 300א לחוק, הינה מידת היכולת של הנואשת לשלוט בנסיבות.

לטענת המאשימה, מהודעות הנואשת במשפטה עולה בבירור כי הנואשת ווידה את הריגת ילדיה. כמו כן, כי תוך כדי המיעשים ניסתה הנואשת לבצע שני ניסיונות אובדניים כושלים ושטוחים ביחס למה שעשתה לילדים שלה, אותן הכתה בגרון ואת עצמה חתכה בכוס.

ב"כ המאשימה טענה כי מכךollowן חווות הדעת והעדויות עולה שהנאשם פעלה כשהיא שומעת קול דמיוני, מאין שפוך עליה לרצוח את הילדים. כן הוסיפה, כי אין מחלוקת כי הנואשת אהבה את ילדיה.

לטענה, מדובר בהפרעה נפשית חמורה שהגבילה את יכולתה במידה ניכרת, אך לא עד כדי חסור יכולת של ממש להימנע מעשי המיעשים. זאת הסיבה להסכמה בעניין תחולת סעיף 300א לחוק.

על פי הפסיקה, תנאי לתחולת הסעיף הנ"ל, הינו שהנאשם מצוי במצב שבו אין אחריות פלילתית מחמת מחלת נפש. למורת המצב הנפשי שהוא מאד קרוב לפטור מאחריות פלילתית, עיין, גם בהתקיימו סעיף 300א אפשר גזירת עונש מאסר עולם.

לטענת ב"כ המאשימה, בענייננו נגדעו ח"יהם של 3 ילדים קטנים מאוד ועקרון ההלימה מחייב החמרה בענישה.

המאשימה הפנתה לפסיקה:

ע"פ 9804/022 "שר" פ"ד"י נ"ח 4-461- בית המשפט מפרט את השיקולים שהביאו לקביעת ההלכה כי יש לקבוע עונש מאסר עולם נפרד לגבי כל קורבן רצח, גם אם 3 מעשי הרצח בוצעו בבת אחת. נאמר שם כי "קדושת חייו של כל אחד מהקורבנות בנפרדacademy חיבים למצוא בטוי מפורש ונפרד, הן לעניין מספר העונשים שיש לגזר על הנואשם והן לעניין הנסיבות". בענייננו לא מדובר במאסרי עולם, אולם העקרונות שנקבעו שם, עיין חלים.

המאשימה הפנתה לפסק דין, בהם הטיל בית המשפט עונשים כבדים במסגרת סעיף 300א, בהסכמה:

תפ"ח (מרכז) 50291-04-13 - בהסכמה במסגרת הסדר, הוטלו על נאשם שרצח את אשתו 30 שנות מאסר.

תפ"ח (חיפה) 30215-06-13 - הוטלו 23 שנות מאסר בגין רצח.

תפ"ח 25530-09-10 (ב"ש) - הוטלו בהסכמה 25 שנות מאסר.

המאשימה הפנתה לע"פ 8287/05 בחטזה, שם נדחתה טענת 300א ונקבע כי הסעיף הנ"ל חל על אלו "שמצבם הנפשי מוציאם לכואורה מקהל השופעים בדעתם, אך אינם מכניםם לקהל הבלתי שפויים". לטענת המאשימה זהו בדיקת המצב בענייננו.

הנאשם לא אובחנה כחוליה במחלת נפש מוכרת באף אחת מחוות הדעת שהוגשו לבית המשפט, לרבות בחוות הדעת של ההגנה. הפסיכיאטר מטעם ההגנה טען כי הנואשם הייתה במצב פסיכוטי.

כל המומחים שבדקו אותה, החל ממספר שמות לאחר ביצוע הרצח ועד לחוות הדעת של ההגנה וכך גם בשב"ס, היו

אחדים בדעתם שהנאשمت איננה זקוקה לאשפוז פסיכיאטרי. כל חוליה נפש בישראל, המוכר כחוליה, יש למחלתו שם ספציפי. לנאשמת אין מחלת נפש. מעכראה של הנאשמת הטענו כלו במסגרת השב"ס ולא במב"ן.

מנגד, מסוכנותה של הנאשمت היא קיצונית. המעשים שביצעה מעידים על כך. لكن, בשיקול הניסיבות הללו, המדינה עתרה לעונש של 18 שנות מאסר בפועל וטענה כי מדובר בעונש נמוך מionario עלייהם הסכמה בתיקים אחרים בעבר, שגם עליהם חל סעיף 300א.

המדינה ביקשה שלא לגזור על הנאשמת עונש נמוך מיד, שיש בו גם כדי לסקן את הציבור וגם לא להוות מענה עונשי הולם למי שהורשעה בדיון במעשים כה נוראים.

6. טיעוני ההגנה לעונש

בפתח דבריה, ביקשה ב"כ הנאשמת שלא למצות את הדיון עם הנאשמת ואף להקל עימה כמה שיותר. הסגנoriaת הסבירה בקשה בכרך שמדובר במקרה קשה, לא רק מבחינת המעשים שבוצעו, אלא בשל כל התהילה ובבדיקה מצבה הנפשי של הנאשמת. לטענת ההגנה, בסוף האבחן הגיעו לכך מצב שבו גם מומחיות הטבעה אמרו כי מאחר והנאשמת לא נמצאה מתאימה בעיניהם לקטגוריה שהן מכירות, הן קבעו שיש לה אחירות פלילית. אולם בסוף המשפט, אף אחד לא יכול ולא מתיימר לומר - עד כמה יש לנאשמת אחירות.

הסגנoriaת הפנתה לעדות ד"ר בר (עמ' 94, שורה 9 לפרוטוקול), וטענה כי גם מהפן האישי וגם מהפן המקצועני היה קשה להידרש לבחינת מצבה של הנאשמת. גם היום, לאחר שבית המשפט שמע את כל העדים המקצועיים של הטבעה ושל ההגנה, בית המשפט לא יכול לדעת עד כמה הנאשמת הייתה יכולה להתנגד לאותו קול מצווה.

ב"כ הנאשמת הוסיףה, כי לא בטוח כי קיימת התאמה מלאה בין עולם הפסיכיאטריה לעולם המשפט.

ההגנה ביקשה מבית המשפט לגזר את עונשה של הנאשמת על פי מידת האחירות שלה, שהיא מזערית.

כל שהמעשים קשים וחרורניים, אם הנאשמת כמעט ולא יכולה להתנגד לקול המצווה ולשלוט במעשהיה, כיצד ניתן להענישה?

במקרה שבו מדובר באדם שנរקמן שאינו רוצה להיגמל ובשל מצבו הוא מבצע פשעים, מצבו לא יכול לשמש לו הגנה. עבנינו, הנאשמת בקשה וקיבלה עזרה, אולם לא עזרה שיכלה למנוע את המעשים. הנאשמת מבחינתה סיפה לכל הסוגבים אותה שהיא במצבה, לקחו אותה אל השיח' והיא שיתפה פעולה.

לטענת ההגנה, הנאשמת היא קורבן ולא רק של מצבה הנפשי אלא גם של החברה בה היא חיה.

מסיבות אלו, הנאשמת לא יכולה לקבל את הטיפול המתאים.

ההגנה הפנתה לסעיף 3 בכתבה האישום המתוקן בעניין הקளות שפקדו עליה לבצע את המעשים וטענה בעניינו כי לא מדובר במצב בו הטענה באהה לקרויה ההגנה, אלא אלה הם הדברים שעלו מחומר הראיות. הנאשמת סיפה כי אותן "שד" גרם לה לבצע את המעשה.

ההגנה הפנתה את בית המשפט להביט על הנאשمت וטענה כי הנאשמת עלתה במשקל, וכי קודם לכן היא הייתה שברירית ורזה. הנאשמת מתארת כוח שאינו מגופה, היא חשה שלא הגוף שלה ביצע את המעשים, אלא כוח של 70 גברים.

הסגוריות מסכימה כי כל אדם בר דעת יאמר כי נרצחו 3 ילדים וילדה רבעית נותרה בחיים, כיצד לא נגען על כך. אולם הוסיף, כי יש להבין כי בראשה של הנאשמת, כאמור בסעיף 3 לכתב האישום המתוקן, הנאשמת חשבה שהיא חייבת לרצוח אותם על מנת להצילם מהתעללות קשה ואונס

הסגוריות הפנתה להודאותיה של הנאשמת במשפטה, שם אמרה כי השד אמר לה כי עשה את הילד שלא "הומו".

ב"כ הנאשمت ביקשה מבית המשפט לגזר את עונשה של הנאשمة מטעם ראייה המקלה עם הנאשמת וטענה כי ככל שהמעשים חמורים יותר, כך יש להקל יותר עם הנאשمة, שכן הדבר מלמד על כך שנעשו ללא שליטתה.

מדובר בנאשمت שהיא אם מסורה, לא היה לה דבר נגד ילדיה והוא האחראה שתחפוץ שיוננה להם רע. ככל שהמעשים חמורים כך פחות סביר שאמא תרצה זהה יקרה לילדיה.

ההגנה הפנתה לעמוד 74 לפרוטוקול, שורה 6, לדברי ד"ר בר בעניין היוותה של הנאשمة אימה טוביה.

אין מדובר במקירה בו ישנו סכוסר או מריבה בין בני זוג אחד נוקם בשני, אלא מדובר באימה של אורך השנים טיפלה במסירות בילדיה.

לטענת ההגנה, מידת האחראות בתיק זה הינה גבולית, ולטענת ההגנה התביעה לא סתרה זאת ועל כן על העונש להינתן בהתאם.

ההגנה הפנתה לדברי פרופ' לוי וכן לדברי מומחית התביעה ד"ר קרת לעמוד 383, שורה 22 שאומרים שפסיכוזה זו מחלה.

ההגנה תיחסה ל佗ישה של מחלות נפש אצל הנאשמת והתייחסה לדברי ד"ר בר ממרכז בריאות הנפש בבאר יעקב שטוענה כי אצל הנאשמת אין תורשה של מחלות נפש וחזרה מעמדתה הנחרצת כאשר נשאה בעניין בדיקת המגזר הבדואי וספציפית בעניין משפחתה של הנאשמת והעובדה כי הדבר לא נבדק על ידם לעומק.

העובדה כי מדובר בנאשمت המגיעה מהמגזר הבדואי וכי אין תיעוד של מסמכים ואשפוזים, צריך לבוא לטובתה של הנאשמת.

אולי הייתה מגיעה ממשפחה המחזקת בעמדה המקשה לכלת לבדיקות פסיכיאטריות, הייתה הנאשمت מגיעה לאבחן בו היו מגלים כיוון של תורשה.

ההגנה הפנתה לסעיף 300(א)(2)+סעיף 40(א)(7) לחוק. האחרון מתייחס לכך שבקביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט מתחשב בהתקיימותן של נסיבות הקשורות ביצוע העבירה. ס"ק 7 מתייחס ליכולת הנאשם להימנע מהמעשהה וכן למידת השליטה שלו על מעשהו.

לטענת ההגנה, במקרה זה איננו יודעים עד כמה יכולה הייתה הנאשמה לשלוט במעשה. ההגנה הסכימה כי הנאשמת יכולה לשלוט במעשה אולם, איננו יודעים עד כמה יכולה הייתה הנאשמת לשלוט.

ההגנה הפנתה לעמוד 122 לפרטוקול, שורה 12, דברי ד"ר קופצ'יק **"לא חשוב שהיתה לה שליטה מלאה"**. כן הפנתה לעמוד 123 שורות 6-7,עמוד 163 שורה 4; לעמוד 166 שורות 8-10- לטענת ההגנה זו הפסקה החשובה ביותר לעניינו.

ההגנה סבורה כי בית המשפט אינו יכול לאמדוד את מידת השליטה. לפי מומחיות התביעה יכולת השליטה של הנאשמת הייתה ברמה של 0.01% והיא איננה יכולה לשלול זאת.

דין והכרעה

סעיפים 40ב, 40ג. ו-40ט. הם הסעיפים העיקריים העוסקים בקביעת מתחם העונש הולם.

בסעיף 40ב. לחוק קבע המחוקק את "העיקרון המנחה" בענישה שהינו "...קיים של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו".

סעיף 40ג. לחוק מורה לבית המשפט לקבוע "מתחם עונש הולם" למעשה העבירה בהתאם "לעיקרון המנחה", ולשם כך עליו להתחשב "...בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות ביצוע העבירה", כאמור בסעיף 40ט".

בעניינו, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות הוא קדושת חי adam ומידת הפגיעה בו היא רבה וקשה, שלושה ילדים קיימו את חייהם ולידה נסpta ניצלה בנס.

בבואנו לבחון את ה"נסיבות הקשורות ביצוע העבירה", שהעיקריות בהן מפורטו בסעיף 40ט. לחוק, (בית המשפט מוסרף לפי סעיף 40יב. לחוק לשקל גם נסיבות נוספות לצורך קביעת "מתחם העונש הולם" וגם לצורך קביעת "העונש המתאים" בתוך המתחם). יש להתחשב בעיקר בסעיפים 40ט.(א)(7) ו-(9) לחוק העוסקים ב"יכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ומידת השליטה שלו על מעשה..." ו "הקרבה לסיג לאחריות פלילית כאמור בסימן ב' לפרק ה' 1" לחוק.

אשר יכולת הנאשמת להימנע מהמעשים ומידת השליטה שלה על מעשה העידה ד"ר פaina בר- פסיכיאטרית מומחית, מנהלת מחלקה בבית החולים באר יעקב, בו הייתה הנאשمت מאושפצת:

"ת. אנחנו לא חשובים שהיתה לה יכולת שליטה מלאה. אנחנו באמת חשובים שהיתה שם השליטה שלה הייתה מוגבלת עקב המצב..." (עמ' 122 ש' 12-13 לפרטוקול).

".... אני חשובת שלאף אחד מאיינו יש יכולת להגיד בוודאות אם זה היה蹙ורה צאת או אחרת 90% זה לא משנה"

ולבסוף, עמ' 166 שורות 8-10:

"ש. ואם אני אגיד לך שהלא ממש זהה זה אף נקודה אף אחוז מתוך כל היכולת שלה. את יכולה לאשר או לשלול את זה?"

ת. אני לא יכולה לאשר ולשלול. ואני לא מכירה מישחו שיעודו למדוד את זה".

הינו ש"ר בר לא יכולה לשלול את טענת באת כוח הנאשמה שמידת השלויטה של הנאשמה על מעשה הייתה אפסית.

אשר לקרבה לסיג לאחריות פלילתית כאמור בסימן ב' לפרק ה 1 לחוק, הינו לסיג של אי שפויות הדעת, הרי שגם המאשימה בטיעוניה הסכימה שהנאשמה הייתה רחוקה כפצע ממצב שבו אין אחריות פלילתית מלחמת נפש וכי מצבה הנפשי היה קרוב מאוד לפטור מאחריות פלילתית.

נסיבות העניין שבפניו חריגות עד מאוד. אין חולקין כי הנאשמה אהבה את ילדיה, כי פעולה תוך שימוש קולות פוקדניים ומאיימים שהו להבצע את העבירות וכי למעשה כוונתה הייתה, במחשבתה המעוותת, להציל את ילדיה מגורל אכזר של אונס והתעללות קשה הצפויים להם

נסיבות העניין שבפניו חריגות עד מאוד. ההחלטה אליה הופנו בטיעוני הצדדים אינה בנסיבות הדומות לעניינו או מתקרבות לכך.

בפסקה אחרת מזו אליה הופנו על ידי הצדדים, בע"פ 75/04 **פלונית נ' מדינת ישראל** (28.6.04), נידונה המערערת ל- 10 שנות מאסר בפועל לאחר שהורשעה בעבירות הריגת תינוקה בן הארבעה וחצי חודשים על ידי השלבתו ממקום שלישי.

בפסק הדין הנ"ל נאמר בהקשר לעובדות לפיהן בתקופה שלפני ביצוע העבירה: "בתקופה זו החלו להדרדר היחסים בין המערערת לבין אילן והמתה בין בני הזוג עלה. בשלב זה ביקש אילן להתרשם מהמעערערת וכתוצאה מכך נלחצה המערערת, חששה מנושא הגירושין, וככל הנראה גרם הדבר להחמרה במצבה הנפשי. מספר שבועות לפני האירוע גבר המתה בין בני הזוג והתנהגתה של המערערת לוותה בהתפרצויות ובדיבורים בוטים ואלימים. מאוחר יותר מסר אילן למשטרת כי המערערת אימאה עליו שתగרום למאסרו והוא "לא יראה את הילדים חיים". מספר ימים לפני שהמעערערת ביצעה את המעשה הנורא, פנה אילן למשטרת וביקש להגיש תלונה נגדה...."

בהמשך הדרדר מצבה הנפשי של המערערת אך נדחתה טענהה כי היא פטורה מאחריות פלילתית על יסוד הסיג לאחריות בשל אי שפויות. על העובדות באותו עניין נאמר על ידי בית המשפט העליון:

"על יסוד הממצאים העובדיים בעניין שלפניו, ניתן לקבוע כי עניינה של המערערת שונה מקרים ההמתה הנbowים ממשבר שלאחר לידה, כפי שביקשה הסגנורית לסוג את המקרה מלכתחילה, קטgorיה של מקרים שהמחוקק ראה להפחית מעונשם בקובעו את העבירה לפי סעיף 303(א) לחוק. עניינה של המערערת גם אינו כלל בוגדר אותם מקרים בהם ראה בית המשפט להקל בעונשם של הוריהם אשר המייתו את ילדיהם ממשיים אלטרואיסטיים", כדי למנוע מילדם גורל אכזרי, ולגאלל אותו מיסורים הכספיים לו על פי השקפת ההורה. במאמר מוסגר יצוין כי, לעיתים, השקפת ההורה היא פרי הפרעה הטמונה בהורה עצמה אך מקרים מעין אלו מהווים קטגוריה נפרדת. עניינה של המערערת אינם בכלל באף אחד מהסוגים שבתי המשפט הקלו בעונש ביחס

אליהם - הקלה מופלתת. (ההדגשות אין במקור ח.ס.-א.ח.)

בשונה מאותו עניין, העניין שבפניינו כלל גם נכל בוגדר אוטם מקרים בהם "בתי המשפט הקלו בעונש בגין אותם אליהם - הקלה מופלתת".

עוד נעיר כי בשונה מאותו עניין בו הוחמר מצבה הנפשי של המערערת בשל רצונה של בעלہ להתרשם ממנה והוא אימאה עליו, קודם לביצוע העבירה כי "לא יראה את הילדים חיים", בענייננו בעלہ של הנאשמה, כאמור לעיל, תומך בנאשמה, תמייה ללא סיג וביקש מאיתנו להקל בעונשה ככל הנិtin.

התרשמנו מאוד מאיושותו החזיבית של בעלה של הנאשמה אשר על אף הטרגדיה הקשה שפקדה אותה, תומך בנאשמה, ככל הנראה, מתוך הבנה שהמעשה בוצע על רקע המתואר לעיל.

בע"פ 7215/06 **פלונית נ' מדינת ישראל** (25.10.07) הקל בית המשפט העליון בעונשה של המערערת שנידונה על ידי בית המשפט המחוזי ל-18 שנות מאסר בפועל והעמידו על 15 שנות מאסר בפועל.

באותנו עניין, הורשעה תחילתה המערערת ברצח ובערעור שהוגש על הרשותה מונתה ועדת פסיכיאטרים, ניתן פסק דין לפיו החול סעיף 300א(א) לחוק והתיק הוחזר לבית המשפט המחוזי לגזרת הדין.

באותנו עניין דובר במעעררת שחוויתה מסכת חיים קשה תוך שניסתה לבנות חיים משלה אך לא עדמה בלחצים והרגה את פרי בטנה. הרקע הנפשי לביצוע העבירה על ידה היה חשש שיטלו ממנה את ילדה.

אין זה המקירה שבפניינו שבו כאמור מדובר בהמתת יידי הנאשמת ממניעים **"אלטרואיסטים", כדי למנוע מילדט גורל אכזרי, ולגאול אותו מיסורים הצפויים לו על פי השקפת ההורה"**.

בשים לב, לחומרת העבירות ותוצאותיה מחד גיסא, ובשים לב, מאידך גיסא, למידת השליטה הכלמעט אפסית שהייתה לנאשמת על מעשה והייתה במצב נפשי של כפוף כמעט של כל 책임 פלילית בשל מחלת נפש ובהינתן נסיבות חריגות אלה הקשורות בביצוע העבירה, נראה כי מתחם העונש ההולם הינו בין 12 ל- 15 שנה.

אשר לנסיבות שאין קשרות בביצוע העבירה, הרי שהיא נטה אחירות על מעשה למן ההתחלת ושיתפה פעולה עם רשות אכיפת החוק (סעיפים 40 יא(4)(6)).

במסגרת נסיבות אלה, יש להביא בחשבון את נסיבות חייה הקשות של הנאשמת שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשי העבירה כמפורט לעיל

טרם ביצוע העבירות הנאשמת סבלה ממצב נפשי קשה והוא פנתה לעזרה אך לא קיבלה את הטיפול הרפואי שהוא מקבלת עתה.

על כן מתחם העונש ההולם נראה כי העונש המתאים לנאשמת הוא עונש של 12 שנות מאסר בפועל.

עונש המאסר בפועל ימנה מיום המעצר - 19.9.12.

1. עיינתי בחוות דעתם של חברות האב"ד, כב' השופת ח' סלוטקן, ושל חברי כב' השופט א' חזק, ואני תמים דעתם עםם.

2. חברי להרכוב פירטו בחוות דעתם, בין היתר, את עיקרי העובדות של כתב האישום המתוון, את העברות שבנה הורשעה הנאשמת, על פי הودאתה, במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים, את עיקרי הסדר הטיעון וכן את עיקרי הטיעונים של הצדדים.

МОובן כי לא אחזור על הדברים ואתמקד אפוא במסקנות שאליהן הגעתו ובנימוקי המפורטים לכך.

3. מן המפורטים כי קשה היא מלאכת הענישה. שבעתיים קשה היא מלאכה זו, כאשר מדובר במקרה טראגי של אם הרצתה במו ידיה את ילדיה בעקבות הפרעה נפשית קשה, כמו במקרה דן [על קושי זה, ראו למשל והשוו: ע"פ 75 פלונית נ' מדינת ישראל, בפסקה 4 לחווות דעתה של כב' השופטת (כתוארה אז) ד' בינוי (28.6.2004); ע"פ 7215/2007 פלונית נ' מדינת ישראל, בפסקה ו' לפסק-דין של כב' השופט (כתוארה אז) א' רוביינשטיין (25.10.2007); ע"פ 373/2010 בוריסוב נ' מדינת ישראל, בחווות דעתו של כב' השופט י' דנציגר (3.4.2011) (להלן: "ענין בוריסוב").]

4. למרבה הצער, מתברר כי המקרים של המתת ילדים על ידי הוריהם אינם כה נדירים, כפי שניתן היה אויל לסבור וכפי שהיינו רוצחים לחשב. עמדה על כך כב' השופטת בינוי בע"פ 75/04 הנו"ל בעניין פלונית, בפסקה 5 לחווות דעתה. למעשה, מדובר בתופעה, לא-שולית, המכונה בשמה הלועזי Filicide. כך, למשל, מצביע מחקר שנערך במשרד המשפטים האמריקאי כי שיעור מקרי הרצח במשפחה הוא כ-16% מכלל מעשי הרצח ולמעלה מ-20% מתוך מעשי רצח אלו היו של ילדים בידי הוריהם או סביהם. לצערנו, התופעה אינה פוסחת אף על ישראל, כפי שניתן ללמוד גם מהדגימות הלא-מעtotות שתובאה להלן מתוך הפסיקה [בנוסף לפסיקה דלעיל ודלהן, ראו לאחרונה גם: תפ"ח (י-ט) 13-10-2014 מדינת ישראל נ' בריל (19.4.2015)].

בפועל, בחלק מהמחקרים הוצע לחלק את המקרים של רצח ילדים בידי הוריהם לחמש קטגוריות שונות: א. הקטgorיה האלטרואיסטית, הכוללת רצח הקשור בהتابדות ובכוונה להקל על סבלו של הילד; ב. מקרים שבהם מעשי הרצח בוצעו על רקע של פסיכוזה חריפה, בהשפעתן של הזיות שמיעה פוקדות או חלק מערכת פרנואידית דלויזונאלית; ג. רצח ילדים שאינם רצויים; ד. רצח ילדים שמקורו בתאונה; ה. רצח ילדים הקשור לנקמה כלפי בן/בת הזוג [ראו המקרים והספרות הזרה הנזכרים בפסקה 5 לחווות דעתה של כב' השופטת בינוי, שם; וכן: יעקב מרגולין ואליעזר ויצטום "רצח ילדים בידי הוריהם (Filicide)" פסיכיאטריה MEDICINE (ג'ילון 16, אוק'-נוב' 2010), 18-25].

כפי שציינה כב' השופטת בינוי בע"פ 75/04 הנו"ל בעניין פלונית (שם), כל אחת מהקטגוריות דלעיל מורכבת ממאפיינים שונים וראיה להתייחסות שונה בהיבט העוני, אם כי **במרבית המקרים ניתן למצוא עירוב של מאפיינים** מסוימים, ובסופו של הילך, שיקול הענישה נקלים **באופן אינדיבידואלי**, על רקע הנסיבות המיעילות של כל מקרה לגופו [על עקרון **האינדיבידואליות** של הענישה, ראו גם והשוו: ע"פ 5106/99 אבו ניגמה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(1), 350, בפסקאות 8-7 (2000); רע"פ 3674/04 אבו סאלם נ' מדינת ישראל, בפסקה 7 (12.2.2006); ע"פ 3141/08 מדינת ישראל נ' דבארי, ביחס לחווות דעתו של כב'

השופט ס' ג'ובראן (27.8.2008); רע"פ 9/09 3173 **פראגין נ' מדינת ישראל** (5.5.2009)].

ואכן, במקרה דין מדובר בשילוב של מניע אלטרואיסטי ושל הזיהות שמיעה פוקדota, בעקבות הפרעה נפשית חמורה, כפי שיטעם להלן.

5. מבחינה משפטית, ניתן לחלק את המקרים של הרשות הורים בהמתת ילדיהם לאربע קבוצות שונות: א. מקרים שבהם הנאים הורשו ברצח, לפי סעיף 300 לחוק העונשין, תש"ז-1977 (להלן: "חוק" או "חוק העונשין"), **לא** תחולת סעיף 300א לחוק בעין ענישה מופחתת (ראו למשל לאחרונה: תפ"ח (מרכז) 10-12-9816 מדינת ישראל נ' אלוני (17.9.2014)); ב. מקרים של הרשות ברצח (פי סעיף 300 לחוק) **תוך** תחולת סעיף 300א לחוק; כלל הידוע, מדובר במקרים בודדים, ובקטגוריה זו אטמקד; ג. מקרים שבהם הרשותה הייתה בעירה של הריגה, לפי סעיף 298 לחוק, כשבחלק מהם מקרים האישום המקורי היה בגין עבירות רצח, אשר הומרה בסופו של דבר בהריגה; ד. מקרים של הרשות אם בעירה של המתת תינוק - ולד שלא מלאו לו שנים-עשר חדשים, כשהם במצב של ערעור שיקול הדעת, בטרם החלימה מתוצאות הלידה או משומם תוכאות ההנקה לאחר הלידה - לפי סעיף 303 לחוק - מקרים שאיןם רלוונטיים לעניינו.

6. במקרה דין נופל לגדר הקטגוריה השנייה דלעיל, של הרשות ברצח תוך תחולת סעיף 300א לחוק, ובו כאמור אטמקד. עם זאת, ATIICHIS להלן, לצורך השוואה, גם לעונשים שנגזו בחלק מהמקרים שבהם הורשו נאים בהריגת ילדיהם (ולא ברצח) על רקע מצוקה נפשית קשה.

7. סעיף 300א הוסף במסגרת תיקון מס' 44 לחוק העונשין, התשנ"ה-1995, מיום 7.8.1995. מטרת התקון הייתה להרחיב את שיקול הדעת של בית המשפט במקרים גבולי, על מנת לעשות צדק עם הנאים באופן מיוחדים המצדיקים בנסיבותיהם סטיה מעונש של מאסר עולם חובה בגין רצח. יצוין כי הצעת החוק המקורי (הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 41) (אחריות מופחתת), התשנ"ה-1995) התקסה לאחריות מופחתת, ואילו התקון שהתקבל מתייחס לענישה מופחתת [והשו להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 119) (עבירות המתה), התשע"ד-2014 - המתבססת על דוח הצעות לבחינת יסודות עבירות ההמתה, בראשות פרופ' מרדי קרמניצר, משנה תשע"א-2011].

על-פי סעיף 300א לחוק, גם כאשר העירה של רצח בוצעה באחד מהמקרים המנוים בסעיף האמור, בבית המשפט מוקנה **שיעור דעת אם** להטיל עונש קל למאסר עולם [על אף האמור בסעיף 300, ניתן להטיל עונש קל מהקבוע בו, אם נבערה העירה באחד מלאה:...]" (הדגשה הוספה ואנייה במקור). מדובר אףוא בمعنى "**سعد מן הצדק**", המסור כאמור לשיקול דעת בית המשפט, וזאת הן ביחס לשאלת עצם ההפקחה בענישה והן ביחס למידת ההפקחה, הכול בהתאם לנסיבות המקירה ולתוחלת הצדק [ראו למשל והשו: ע"פ 2457/98 **שמן נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו (4) 289, 298 (2002); ע"פ 3071/01 **ማירוב נ' מדינת ישראל** (20.12.2006); ע"פ 7010/09 **אבלומוב נ' מדינת ישראל**, בפסקה 39 לחוות דעתו של כב' השופט י' עמית; ע"פ 5417/07 **בונר נ' מדינת ישראל**, בפסקה 26 לחוות דעתו של כב' השופט י' עמית (30.5.2013) (להלן: "**ענין בונר**").

8. כפי שהטעימה ב"כ המאשימה בטיעונה, **אלמלא** חל סעיף 300א במקרה דין, הייתה הנאשםת צפוייה, בגין הרשותה בשלוש עבירות הרצח, **כלל**, לשולשה מאسري עולם **מצטברים**, וזאת מכוח הכלל של

ענישה מצטברת - מלבד אם הייתה נקבעת חפיפה, באופן חריג [על הכלל בדבר הנסיבות עונשים, ראו למשל והשוו: ע"פ 91/1742 פופר נ' מדינת ישראל, פ"ד נא (5) 303 (1997); ע"פ 9804/02 שר נ' מדינת ישראל, בפסקאות 23, 26 לחוות דעתו של כב' השופט (כתוארו אז) מ' חשיון (21.4.2004); עניין בונר, בפסקה 27 לחוות דעתו של כב' השופט י' עמידת; ע"פ 1119/11 אבו סרחאן נ' מדינת ישראל, בפסקה 76 לחוות דעתו של כב' השופט א' שהם (5.5.2015)]. זאת, בנוסף לעונש מסר ממושך בפועל, בגין הרשעתה של הנואמת גם בעבירה של ניסיון לרצח ובעבירה של פיצעה בנסיבות חמירות.

9. במקירה דנן, **בדין הסכימו** ב"כ הצדדים כי חל סעיף 300א(א)(2) לחוק, דהיינו כי העבירות שבهن הורשעה הנואמת נעקרו "במצב שבו, בשל הפרעה נפשית חמורה... הגבלה יכולתו[ה] של הנואם[ת] במידה ניכרת, אך לא עד כדי חוסר יכולת של ממש כאמור בסעיף 34ח - להימנע מעשיית המעשה".

10. כפי שציינה ב"כ המأشימה בטיעונה, בפסקה נקבע כי, **כלל**, סעיף **300א לחוק חל** באותם מקרים שבהם הנואם מצוי כפסע במצב שבו אינו נשא באחריות פלילית מחמת נפש. במקרים אחרות, מדובר **במקרים גבוליים** שבהם הגיע הנואם אל **סفو של סייג או-שפויות** הדעת הקבוע בסעיף 34ח לחוק, אך לא חזה אותן. ההחלטה מפרשת אפוא את **הגבלת "הnicrata"** לעניין סעיף 300א לחוק, כኒצת במרקח **פעע בלבד מחוسر יכולת של ממש** לעניין סעיף 34ח לחוק. בכך משתקפת **עמדתה המחייבת של ההחלטה** ביחס לפרשנות הרואה של התנאים הקבועים בסעיף **300א** לחוק [ראו למשל: ע"פ 5951/98 מליסה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(3), 49, 58-57, 68 (2000); ע"פ 5266/05 זלנצקי נ' מדינת ישראל, בפסקאות 59-60 לחוות דעתה של כב' השופט ע' ארבל (22.2.2007); ע"פ 10669/05 מטטוב נ' היועץ המשפטי לממשלה, בפסקה 14 לחוות דעתו של כב' השופט ע' פוגלם (7.2.2008)].

11. Umada machmira zo shel hafsiha novuta be'ikar murek hisod shel **קדושת החים**, shalio atiyachus gam lehalen [על קדושת החים, ראו למשל והשוו: ע"פ 7741/04 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 7 לחוות דעתו של כב' הנשיא א' ברק ובחוות דעתו של כב' המשנה לנשיא מ' חשיון (2.5.2005); ע"פ 10416/07 Dolinetski N' מדינת ישראל, בפסקה 14 לחוות דעתו של כב' השופט י' עמידת (7.12.2009) (להלן: "ענין Dolinetski"); ע"פ 4688/09 רב נ' מדינת ישראל, בפסקאות ט"ז-כ"א ובפסקה כ"ה לחוות דעתו של כב' השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין(29.12.2009); עניין בוריסוב, בפסקה י"ב ובפסקאות כ"ג-כ"ד לחוות דעתו של כב' השופט רובינשטיין].

12. במקירה דנן, **בדין ובצדק** (צדק - תרתי משמע, ניתן לומר) הגיעו ב"כ הצדדים להסדר שלפיו הם עומדים במשותף כי בית המשפט יזקק לסמכוונו ולשיקול דעתו על פי סעיף 300א לחוק ויחרוג בעניינה של הנואמת מעוניימי מסר עולם חובה, בגין הרשעתה בעבירות הרצח; והמחלוקה בין הצדדים היא אפוא בעניין מידת העונש הראו, תוך שהצדדים הגיעו להסדר טוחנים, שלפי המأشימה עומדת להשיט על הנואמת 18 שנות מסר בפועל, בעוד שההגנה חופשית בטיעונה לעונש ומבקשת להסתפק בעונש קל יותר במידה רבה.

13. כמו כן, למעשה לא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי יש לראות בכל העבירות שבهن הורשעה הנואמת בגין **"AIROU" אחד** - שהתרחש באותו מועד ונכלל באישום אחד. עם זאת, יש לזכור כי, בפועל, אירוע זה כלל **ארבעה "מעשים"** - שלושה מעשי רצח וכן ניסיון לרצח (שהסתומים בפיצעה בנסיבות חמירות).

14. כידוע, בעקבות תיקון 113 לחוק העונשין, מקום שמייחס לנאשם "איורע" אחד, מלאכת הבנית העונשה היא למעשה **תלת-שלבית**:

בשלב **הראשון**, יש לקבוע מתחם עונש הולם לאיורע [ראו סעיף 40ג(א) לחוק]; לעניין **פרשנות של המונח "איורע"**, ראו: ע"פ 1605/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, בפסקאות 15-18 לחוות דעתו של כב' השופט ס' ג'ובראן (27.8.2014); ע"פ 4910/13 **ג'ابر נ' מדינת ישראל** (29.10.2014); ע"פ 4289/14 **חנונה נ' מדינת ישראל** (21.1.2015) - בעניין הגדרת "איורע" והגדרת "מעשה", שככל איורע יכול לכלול מספר מעשים, אשר אפשר כי יצדיקו גזירה של מספר עונשים, בגין כל מעשה בנפרד].

בשלב **השני**, יש לקבוע האם יש לחרוג מתחם העונש הולם, מאחד השיקולים הסטוטוטוריים - אם לפחות בגין שיקולי שיקום ואם לחומרה בגין ההגנה על שלום הציבור (סעיפים 40ג(ב) סיפה, 40ד ו-40ה לחוק).

בשלב **השלישי**, אם אין לחרוג מתחם העונש הולם, יש לקבוע את העונש המתאים שיושת על הנאשם בתוך המתחם [ראו: סעיף 40ג(ב) רישא לחוק; ע"פ 911/14 **פלונית נ' מדינת ישראל** (4.11.2014)].

15. בהתאם לסעיף 40ב לחוק העונשין, **העיקרון המנחה** בעונשה הוא **עקרון הלהילה**, דהיינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

16. **מתחם העונש הולם** - בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש הולם על בית המשפט להתחשב בעיקרונו המנחה, הוא כאמור **עקרון הלהילה**, ולשם כך, יתחשב בית המשפט **בפרמטרים הבאים:** **הערך החברתי שנפגע** מביצוע העבירה **ומידת הפגיעה** בו, **נסיבות הקשורות ביצוע העבירה**, כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין, **ומדייניות העונשה** הנהוגה [ראו, למשל: ע"פ 2918/13 **דבש נ' מדינת ישראל**, בפסקה 6 (18.7.2013); ע"פ 8641/12 **סעד נ' מדינת ישראל**, בפסקאות 18-29 לחוות דעתו של כב' השופט נ' סולברג (5.8.2013); ע"פ 4741/13 **מדינת ישראל נ' נעמנה**, בפסקה 13 (10.6.2014)].

17. אם אין לחרוג מתחם העונש הולם, בהתאם לסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, בגין העונש המתאים לנאשם רשיי בית המשפט להתחשב בהתקיימות **נסיבות שאינן הקשורות ביצוע העבירה**, כמפורט בסעיף 40יא לחוק.

כמו כן, רשיי בית המשפט להתחשב בשיקולי **הרמתה אישית** (סעיף 40ו לחוק העונשין) ו**הרמתה הרביבים** (סעיף 40ז לחוק), **ובלבך** שהעונש לא יחרוג מתחם העונש הולם.

18. **כאשר הצדדים הגיעו להסדר טיעון**, לאחר תיקון 113 לחוק העונשין, על בית המשפט לקבוע תחילת את מתחם העונש הולם ואת העונש בתוך המתחם שבו נקבעים **אלמלא הסדר הטיעון**, ולאחר מכן **להשווות** בין העונש בתוך המתחם ללא ההסדר לבין העונש המוסכם במסגרת הסדר הטיעון; **באותה דרך**, כאשר מדובר **בטווח עונשה מוסכם**, יש לקבוע תחילתה מתחם העונש הולם ולאחר מכילבוחו אותו לעומת טווח העונשה המוסכם במסגרת הסדר הטיעון; אם ולאחר שטוווח העונשה המוסכם יאשר, יש לקבוע את העונש המדויק בתוך הטווח המוסכם [ראו: ע"פ 512/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, בעיקר בפסקה 19 לחוות דעתו של כב' השופט ח' מלצר (4.12.2013); ע"פ 3856/13 **גוני נ' מדינת ישראל**, בעיקר

בפסקה 12 לחוות דעתה של כב' השופטת ע' ארבל (3.2.2014); ע"פ 9246/12 **חמאיסה נ' מדינת ישראל** (24.3.2014); ע"פ 14/14 **שחר נ' מדינת ישראל**, בפסקה 14 לפסק-דיןו של כב' השופט א' שהם (17.5.2015)].

הכל, בשים לב לפסיקה העקרונית המתיחסת לכבוד הסדרי טיעון כלל ולמקרים החריגים המצדיקים סטייה מהסדר טיעון [על כך ראו למשל: ע"פ 98/1958 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(1) 577, בעיקר בפסקה 24 לחוות דעתה של כב' השופטת (כתוארה אז) ד' בינייש (2002); ע"פ 11/7757 **פלוני נ' מדינת ישראל** (13.2.2013)].

19. סקירת המקרים שבהם הורשו הורים בהמתת ילדיהם מלמדת כי לרוב הורשו ההורים בעבירה של הריגה, ובמקצת המקרים בעבירה של רצח ללא תחולת סעיף 300א לחוק (ולכןណו למסר עולם); וככל הידוע, במקרה אחד נוספת הורישה אם ברצח תוך תחולת סעיף 300א(א) לחוק, כמו במקרה שלפניינו: ע"פ 7215/06 הנ"ל בעניין **פלונית**, שבו הועמד עונשה של אם, שרצחה במצב נפשי קשה את בנה בן השנה, על 15 שנות מאסר בפועל. חרף קווי שני מסויימים בין מקרה זה למקרה דנן, שאלייהם ATIICHIS בהמשך ושעל חלקם עמדו בצדך חברי להרכבת בחוות דעתם, קווים דמיון רבים בין שני המקרים. זאת, שכן גם שם דובר על אם צעירה שעבירה ניצול מני על ידי גברים, לרבות על ידי בן משפחה (אביה של המערעת דשם), והיתה שרייה במצב נפשי קשה, ולאורך זמן, בעת מסורה התלוננה המערעת על שמייעת קולות פוקדנים ואובחנה כסכיזופרנית [כמו כן, השוו לע"פ 4147/06 **פלונית נ' מדינת ישראל** (20.6.2007)], שבו אושר, בדעת רוב, עונש בן 7 שנות מאסר בפועל שהושת על צעירה רזוקה שהרתה לבן דודה ורצחה את ולדה **מתוך חשש לחייה**, אשר הורישה בעבירה של רצח תוך תחולת סעיף 300א(ב) לחוק, בגין חריגה במידה מועטה מתוך הסבירות הנדרש לתחולת הסיג של כורח, **ולא** בנסיבות סעיף 300א(א) לחוק כמו במקרה דנן; כן ראו והשו: ע"פ 12/5738 **טסגשב נ' מדינת ישראל** (10.3.2014), שבו אושר עונש בן 16 שנים בפועל על נאשם שסבל מהזיהות שמיעה עם תוכן פוקDENI, שהורשע ברצח אזרחות אריתראית, תוך תחולת סעיף 300א(א) לחוק (להלן: "עניין **טסגשב**").

20. להשלמת התמונה ניתן כי במקרים שבהם הורשו הורים שהמitemו את ילדיהם בעבירה של הריגה (ולא בעבירה של רצח), נגזרו עונשים שנעו בין 12 שנות מאסר בפועל לבין עונשים קלים של שנה-שנתיים בפועל במקרים חריגים ביותר.

כך, למשל, בע"פ 75/04 הנ"ל בעניין **פלונית**, אושר עונש של 10 שנות מאסר בפועל על אם שסבלה מסכיזופרניה פרנוואידית, שהרגה את תינוקה בן הארבעה וחצי חודשים על ידי השליכתו מהקומה השלישית; בתפ"ח (ת"א) 8/1075 **מדינת ישראל נ' קרוৎקוב** (20.12.09) הושטו 12 שנות מאסר בפועל על אם שהרגה את בנה בן הארבע שנים על ידי הטבעתו, תוך כבוד הסדר טיעון; ובעניין **בוריסוב** אושר עונש בן 8 שנים מאסר בפועל שנגזר על אם שהורישה בעבירה של הריגה, בגין המitemה בנה בן ה-4.5 שנים על רקע מצוקה نفسית [וראו הסקירה המלאה של המקרים אשר בפסקאות ט"ו-כ"א בחוות דעתו של כב' השופט רובינשטיין בעניין **בוריסוב**; כמו כן, השוו לעניין **דולינסקי**, שבו הועמד עונשו של נאשם שהרג את חברו, כשהנאשם היה במצב פסיכוטי פרנוואידלי, על 13 שנים בפועל].

21. בעניין **טסגשב** הטעים כב' השופט י' דנציגר (בפסקה 13), כי לעניין סעיף 300א(א) לחוק, "מידת ההפחיתה בעונש תלויה ב'עוצמת' מצבו הנפשי של המערער. זהויי בעיקריה שאליה שבדרגה. ככל שמצו

הנפשי הפחית במידה רבה יותר את יכולתו של המערער להבין את אשר הוא עושה או את הפסול שבמעשה...או להימנע מעשיית המעשה..., כך תתקיים הצדקה להקלת משמעותית יותר בעונשו [ראו למשל: ע"פ 2406/09 **אלבו נ' מדינת ישראל**, פסקה 34 (15.9.2014)]"; וראו גם: עניין **דולינסקי**, בפסקאות 11-12 לחוות דעתו של כב' השופט י' עmittel].

22. במקרה דין, לדידי, מתחם העונש ההולם נع בין 12 ל-18 שנות מאסר בפועל. זאת, בהתחשב בראש ובראשונה **בעקרון ההלימה** ובשים לב למידניות העונישה הנוגגת והראوية וכן **לנסיבות ביצוע הערים** - **ההינו, מן הצד האחד**, בהתחשב בערך של **קדחת החיסים** ובפגיעה האנושה בו בגין **מספר קורבנות** - בשלושת מעשי הרצח האכזריים והמזעיגים של שלושה מבין ארבעת ילדי הנואשת, כשאר בנים ניצלה בתחום שאמס מהניסיון של הנואשת לרצוח גם אותה, לאחר התקנון שקדם לביצוע הערים; **מן הצד השני**, בהתחשב **בהפרעה הנפשית הקשה והחמורה** שממנה סבלה הנואשת בעת ביצוע הערים **ובגבלה הnicرت עד מאי** של יכולת הנואשת להימנע מעשייה רצח וניסיון רצח, תוך "קבלת הוראות מהקהל הדמיוני אותו שמעה" ותוך קרבה רבה לסייע של אי-שפויות הדעת, וכן **"על מנת להציגם מגורל אכזר של אונס והתעללות קשה"** (שני היצוטאים דלעיל הם מתוך סעיף 3 לעובדות כתוב האישום המתוקן).

23. בנסיבות המקרה דין, אין מקום לחרוג מתחם העונש ההולם, לא לפחות משיקולי שיקום ואף לא לחומרה, למרות הצורך להגן על שלום הציבור מפני הנואשת, שעליו עומד להלן, וזאת בשים לב למכלול הנסיבות ולהעדר עבר פלילי לנואשת וכן להעדר חוות דעת מקצועית בדבר הצורך לחרוג לחומרה מתחם העונש ההולם לשם הגנה על שלום הציבור (ראו סעיף 40ה סיפה לחוק).

24. מכאן שהסדר הטיעון בעניין טוויח העונישה, שאליו הגיעו הקיימים - הינו בעניין סביר בנסיבות העניין.

25. אשר לעונש המתאים והראוי בנסיבות הכלולות, בתוך המתחם דלעיל, למעשה, לגיטימי, עתירת המאשימה לעונש היא ברף העליון של מתחם העונש ההולם, וגם לדידי היא חמירה מדי, וזאת בשים לב **לנסיבות הבאות**, שאין קשרות בביצוע הערים, מן הראו להתחשב בהן לפחות (ראו גם סעיף 40יא לחוק): הפגיעה של העונש בנואשת, בשל גילה הצער, ובמשפחתה, אף לאור תוכן העדות של בעלה; נטילת האחריות של הנואשת על מעשה, הודהתה בחקירתה ובמשפטה, ושיתוף הפעולה שלה עם רשות אכיפת החוק; עברה הנקי של הנואשת; העובדה שהיא שנייה בחלוקת בדבר היותה של הנואשת אם מסורת לילדיה ולבני משפחתה, עד למעשים המחרידים שבגינם הורשעה; נסיבות חיה הקשות של הנואשת

26. לעומת זאת, לעניות דעתך ובכל הכבוד, התוצאה העונשית שאליה הגיעו חברי להרכבת היא מקופה מדי בענייני, ולידי אין להסתפק במקרה שלפניו ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. זאת, בשים לב בראש ובראשונה **בעקרון ההלימה**, במיוחד **מספר הקורבנות, הנסיבות מעשי הערים** ויתר הנסיבות המחרידות של העונש, וכן **לган על בתה שאמס (ילידת 2010)**, שכאמור ניצלה בסיסיונה של הנואשת להרוצח גם אותה, לפחות עד ששאמס תתגבר (כפי שאטען להלן), ובמידה מועטה בהתחשב גם בשיקולים של הרתעה אישית ושל הרתעת הרבים, במסגרת מתחם העונש ההולם (סעיפים 40-40יא לחוק) - ברף חילוקי הדעות והספקות שהובעו בספרות ובפסקיקה לגבי האפקטיביות והרלוונטיות של שיקולי ההרתעה בעבירות דומות שבוצעו על רקע נפשי וממניעים דומים (לענין חילוקי הדעות האמורים, ראו למשל והשוו:

ע"פ 219/68 סנדרוביץ' נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד כב(2) 286 (1968); עניין בוריסוב, בפסקאות י"ג-ט"ו לוחות דעתו של כב' השופט א' רובינשטיין).

27. לעניין החש לשלוום הציבור מפני הנאשمت, אוסף כי לדידי בצדק הדגישה ב"כ המאשימה בטיעוניה את המסוכנות של הנאשמת, תוך שהטעהה כי "המעשים שביצעה מעידים על כך...".

למעשה, **הנאשמת סבלה ממשמעת קולות פוקדניים** עוד בתקופה שקדמה לביצוע העבירות (ובgenvrן קר' היא נלקחה על ידי בני משפחתה אל שיח' בחברון, במקום לטיפול נפשי כפי שהتابקש), ואנמור עובר לביצוע העבירות **ואף זמן ניכר לאחר ביצוע העבירות**, במהלך תקופה מעצירה (ראו, למשל, בעמ' 12 לוחות הדעת של ד"ר פaina בר ושל ד"ר מרינה קופצ'יק (ת/47), שבה צוין כי "...כאשר הוכנסה חוליה נוספת לחדר, נשכבה לשון ונחרה ללא הרף, **אחלאס הגיבת על כך בתוקפנות... ודיווחה לצדות על כך ששומעת קול שאומר לה אם זה מפריע לך, תחנקו אותה**" - הדגשות הוספו ואין במקור).

מומחה ההגנה פרופ' עמייחי לווי ציין, בעמ' 15-16 לוחות דעתו [ג/1(א)], **בהתיחסו לשאלת האם הנאשנת מסוכנת כתעכמת/לזהות**, כי **cutut** הנאשנת איננה חיבת באשפוז פסיכיאטרי או בכליאה וזאת **בתנאים מסווג** - כי תמשיך להיות מטופלת באופן קבוע וממושך בטיפול נוגד פסיכוזה ובטיפול נוגד דיכאון, שתהיה השגחה/הקפדה על מתן התרופות, שתשהה במקום שאינו סגור לביתה, שתושגנה היטב על ידי משפחה/קרוביים בהתנהלותה היומיומית, שייהה פסיכיאטר אחראי שיחילט בדבר התרופות, יבדוק مدى פעם את מצבה, יקבל **דיווחים שוטפים מהמשגיחים עליה** וינפיק דיווח חדש לרשות שתיקבע.

על כן, גם שמצבה הנפשי של הנאשנת השתפר בעקבות הטיפול שנייתן לה והיא אינה זקופה כוון לאשפוז פסיכיאטרי, **למרבה הצער אין** לדעת אם הנאשנת לא תשוב לשמעו קולות פוקדניים גם לאחר סיום ריצוי עונשה, **במיוחד אם** לא תתמיד בנטילת הטיפול הרפואי ולא תושגח כראוי, **ויש להגן אפוא על שלום הציבור** - **ובמיוחד על בתה הקטינה שאמס** - **מןניה של הנאשנת, לפחות לתקופה ממושכת, למצער עד להתגברותה של שאמס** (שהיא כאמור יlidat 2010).

28. בסופו של דבר, לאחר התלבבות לא קלה ובלב כבד, סבורני כי **נקודת האיזון** הראיה, **בشكلול של מכלול הנסיבות ושל כל השיקולים הרלוונטיים** במקרה טראגי זה, היא באמצעות העונש ההולם (שהוא, כאמור, לגישי - בין 12 ל-18 שנים בפועל).

במילים אחרות, לדידי, העונש שמן הראוי להשיט על הנאשנת צריך להיות זהה (או קרוב מכך) לעונש בן 15 שנות מאסר בפועל שהועמד בעניינה של המערערת בע"פ 7215/06 הנ"ל בעניין **פלונית**, **שםחד גיסא**, מספר הקורבנות במקרה דנן הוא רב יותר (שלושה-ארבעה כאן, לעומת אחד שם) ומסוכנותה הפוטנציאלית של הנאשנת היא ממשית יותר מזו של המערערת דسم; אך **מאידך גיסא**, מצבה הנפשי של הנאשנת בעת ביצוע העבירות היה קשה יותר מזה של המערערת והנסיבות למעשים היו שונים וקשה יותר בעניינה של הנאשנת מלאה שהיא בעניין המערערת, כפי שבצדך צינו חברי להרכב בוחות דעתם.

29. סוף דבר, לו דעתי הייתה נשמעת, הייתי מציע להשיט על הנאשנת **15** שנות מאסר בפועל, שמנין מיום מעצרה - לצד מאסר מותנה בן שנתיים לפחות שנים מיום שחרורה מהמאסר בלבד מעבר שוב עבירה **אלימות** שהוא פשע.

אשר על כן, הוחלט ברוב דעתות כי המערערת תישא בעונש של 12 שנות מאסר בפועל מיום מעצרה-
.19.9.12.

כמו כן, אנו דנים את הנאשמה לשתי שנות מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום השחרור שלא תעבור עבירות אלימות מסווג פשוט.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתבתאריך 31 במאי 2015, במעמד הצדדים ובאי כוחם.